

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název práce:	Bydlení Vršovická
Jméno autora:	Dominik Rejthar
Typ práce:	diplomová
Fakulta/ústav:	Zvolte položku.
Katedra/ústav:	Klepněte sem a zadejte text.
Oponent práce:	Michal Janák
Pracoviště oponenta práce:	Klepněte sem a zadejte text.

II. HODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH KRITÉRIÍ

Zadání	náročnější
Vložte komentář.	

Splnění zadání	splněno
Vložte komentář.	

Zvolený postup řešení	správný
Vložte komentář.	

Odborná úroveň	C - dobře
Vložte komentář.	

Formální a jazyková úroveň, rozsah práce	A - výborně
Vložte komentář.	

Výběr zdrojů, korektnost citací	A - výborně
Vložte komentář.	

Další komentáře a hodnocení	
Vložte komentář (nepovinné hodnocení).	

III. CELKOVÉ HODNOCENÍ, OTÁZKY K OBHAJOBĚ, NÁVRH KLASIFIKACE

Študent Dominik Rejthar spracoval svoj diplomový projekt v rámci jednotného semestrálneho zadania atleliéra Kuzemenský a Kunarová. To vyzývalo študentky a študentov k intenzifikácii uceleného územia v rámci mestskej časti Prahy Vršovice. Kontext je morfológicky heterogénny. Miesto sa nachádza na ulici Vršovická, kde sa ucelená mestská bloková štruktúra 19. storočia rozpadá na solitéry pozdĺž vlakovej trate. Dominantným je kopec s parkom Grébovka na severe. Študent osádza do územia súbor, ktorý je do značnej miery uzavretý a jeho geometria je determinovaná perimetrom. Typologické predlohy sa premietajú do formy rizalitov vo dvorových fasádach. Zámerom je, okrem spoločného priestranstva, vytvorenie menších kolektívnych zákutí, ako aj zvýšenie intenzity zástavby. Východiskovou témou diplomového projektu je družstevné bývanie, tj. obytný súbor, ktorý by poskytol cenovo dostupné bývanie s dostatkom kolektívnej vybavenosti v podobe exteriéru, interiéru a prevádzok.

Formu súboru čítam skôr ako blok tvorený dvoma protíľahlými hrebeňovými objemami (doska + výčnelky, ktoré ďalej nazývam rizalitmi), ktoré sa prepájajú koncovými objemami. Na západnom konci sa tento útvar akoby osamostatňuje do solitéru. Na nároží je uvoľnený priestor piazzetty, a v menšej miere aj do ulice Sámovej.

Nedostatočná explicitnosť konceptu je zámerom, avšak takýto výsledný hybrid nevnímam ako kvalitu. Čitateľnejšia forma, podobne ako v prípade referenčných projektov (Nová doba...), by mala schopnosť čítať blok ako mestský znak. Takýto autonómnejší prístup by bol paradoxne kontextuálnejší, keďže susedstvo pozostáva z veľmi zreteľných foriem. Osamostatnenie jedného z appendixov do solitéru je neopodstatnené a vytvára problém uzavretia bloku, ktorý je vyriešený absolútne nedostatočne, triviálnym plotom. Projektom nastavená hustota zástavby sleduje dosiahnutie parametru počtu obyvateľov. Vnímam však, že v tomto prípade je pôdorysná stopa priveľká najmä preto, že rizality sú k sebe orientované štípmi. Vytráca sa tak zámer štruktúrovania spoločného priestranstva na menšie aj väčšie celky, a de facto vnútroblok pozostáva iba zo série veľkostne podobných zákutí. Krajina tak nedisponuje veľkorysťou, ktorú však podľa študenta možno nájsť v blízkosti v podobe parku. S týmto tvrdením nesúhlasím, je nedostatočné. Ako ukazujú aj referenčné projekty, rozľahlejší dvor je dôležitý pre osvojenie si celku a ponúka viac možností využitia. Krajinné spracovanie je priemerné, ďalej rozdeľuje priestranstvo. Pomer spevnených a trávnatých plôch je nevhodný, keďže ide de facto o široké chodníky. Krajina nie je ani prostredím, ani zázemím pre program.

Spracovanie fasád je štylisticky klasické s atribútmi ako korunná rímsa, či sokel. Členenie a proporcie okien hľadajú motív. V súvislosti s dostupnosťou bývania je miera otvorenosti otázkou. Uličná fasáda nie je artikulovaná, čo nevnímam ako nevyhnutne negatívne, ak ide o koncepcný zámer, kedy sú artikulované len priestory kľúčové pre spoločenstvo: dvor, vstupy do územia. Vhodné sú aj podlubia vytvorené rizalitmi na úrovni terénu, ktoré rozširujú dvor a ponúkajú prekrytie. Korunná rímsa je voči soklu proporčne príliš výrazná a súbor tak nedosahuje ani ľahkosť, ani monumentálnosť (čo iste nebol zámer, ale býval by to aspoň čitateľný motív). Otváranie sokla je taktiež zvolené nevhodne a stráca tak svoj zmysel kompozičnej päty. Opäť, problémom je skôr nejasnosť. Je sokel pevný, alebo prázdny?

Programová skladba je pozitívom projektu. Parter s dostatkom nie iba komerčnej, ale aj sociálnej a komunitnej vybavenosti. Rizality s programovým zázemím dvora. Strechy s komunitnými terasami. Za

nevhodne veľkú považujem hĺbku terás, ktoré prepájajú dosky s výčnelkami. Temné priestory je ťažké využiť, a tak iba zbytočne zat'azujú rozpočet.

Bytová skladba ponúka štandardný typologický rozptyl. V súvislosti s témou by som však uvítal aj iné formy spolubývania (co-housing), či ekonomického bývania na úrovni. Nazdávam sa, že v súvislosti s inými faktormi (konštrukcie terás a pavlačí, veľkorysé presklenia, počet vertikálnych jadier ...) ide skôr o návrh bývania, ktorý je dostupný pre užšie spektrum obyvateľstva, čo je v rozpore so zámerom. Nevyužitý potenciál predstavujú štíty výčnelkov, kam sú orientované iba druhoradé izby, a byty tak neponúkajú zaujímavejšie priehľady, či výhľady do krajiny. Byty samotné v mnohých prípadoch uprednostňujú komplexnosť a komplikovanosť pred flexibilitou a ergonómiou. To vnímam v súvislosti s témou udržateľného navrhovania mierne negatívne. Pozitívom je azda väčší charakter, ktorý by sa však dal dosiahnuť aj inými prostriedkami, pri súčasnom zachovaní väčšej flexibility.

Projekt je spracovaný na veľmi vysokej úrovni hodnej diplomovej práce, architektonický zámer je z neho nie iba čitateľný, ale má nesporný charakter. Projekt obsahuje všetky náležitosti práce na úrovni štúdie, avšak bolo by vhodné rozpracovať projekt z hľadiska konštrukčných detailov aspoň v charakteristickom segmente stavby, či znázorniť koncepčné schémy statiky (konštrukčného riešenia) a technického vybavenia budov, keďže súčasné nároky výstavby vyžadujú integráciu týchto elementov v architektonickom návrhu už v počiatočných štádiách navrhovania a od architektky či architekta sa očakáva základné principiálne porozumenie technológiám a ich vplyvu na formu. Študent ponechal prácu v tomto smere na interpretáciu.

Projekt ako taký je vhodný pre danú lokalitu a čisto papierovo dosahuje predpokladané zámery. Prevedenie však v mnohých bodoch trpí nedostatočnou explicitnosťou, jasnosťou zámeru a to projektu neumožňuje naplno využiť potenciál svojho konceptu v zmysle typologických predlôh, či autorského programu. Ide azda o snahu o dosiahnutie komplexnosti znejasňovaním. Zrejmé vrstvenie a zámer tohoto znejasňovania je však nečitateľný a ide tak o nehodnotiteľnú špekuláciu. Prepracovanie a vyjasnenie súvislostí, ako aj formálna korekcia by projektu iste pomohli. Kladne hodnotím najmä zámer charakteru hmoty, vytvorenie mestských mikro-priestranstiev, vrstvenie kolektívneho programu. Za negatívne považujem najmä hmotové proporcie a nevyužitý potenciál mnohých motívov, ako rizality, či dvor. Až za sekundárne považujem problémy proporcií fasádnych prvkov.

Předloženou závěrečnou prací hodnotím klasifikačním stupněm **C - dobře**.

Datum: 31.1.2023

Podpis:

